

PÅ EKORRJAKT

Minns ni, kära damer, pampuscherna ni drog över era fina balskor på 30 - 40 talet och kanske senare? Minns ni i så fall, så fint dekorerade de var längs vristen av ett vackert kaninskin, eller ett silverglänsande ekorrskinn?

Tänk om ni då gick omkring och visade er elegans med en ekorre kring fotleden som jag varit med

om att hämta hem från skogen. Ja, varför inte? Tror ni det skulle vara så osannolikt?

I början på 1930- talet, då jag befann mig i de nedre tonåren, hade jag en bästis som hette Fridolf. Han var ett par år äldre än jag, men inte över femton. Han var trots sin låga ålder en framgångsrik och skicklig ekorrjägare. Vi höll ihop som "ler och långhalm" i vått och torrt på den tiden, och det eventuellt straffbara i våra förehavanden är sedan länge preskriberat.

Mången tidig morgontimme under härliga vinterdagar i början på 1930-talet, spände vi på oss skidorna och packade våra ryggsäckar med termosfika och limpskivor med istersmör från den tidens amerikanska sidfläsk. Det var vad vi behövde, förutom Fridolfs gevär och hagelpatroner

förstås, för att åka ut på en dagslång ekorrjakt, Ja, d.v.s. så länge det var dagsljus. Som vid så många andra tillfällen i livet, var jag även då blott och bart ett bihang, för det var ju Fridolf som var huvudpersonen och bar bössan och stod för skjutandet.

Här måste jag få lägga in en liten förklarande upplysning om det amerikanska fläsket som fanns i affärerna på 1930 talet.

De importerade meterlånga fläksidorna låg packade i grovt salt i kraftiga trälådor. Fläsket bestod av ett par centimeter-tunna köttstrimlor inbäddade i ett decimetertjockt späcklager. Eftersom grisarna var uppfödda på majs, var isterflottet faktiskt riktigt gott, för så vitt det inte var härsket, vilket också förekom. Skogsarbetarnas beryktade kollar var inget annat än pannkaksmet på vatten och mjöl, stekta, eller snarare kokta i amerikanskt isterflott. Resultatet blev ungefär som nutida anisbröd eller munkar. Fett, fett, men mumsele mums mums.

Men tillbaka till ekorrjakten.

Februari och mars bjöd ofta på fina jakt dagar. Solen gick upp tidigare och tidigare och dagarna blev längre och ljusare. De dagar vi skulle ut på jakt, kom Fridolf tidigt på morgonen, för vi hade långt att skida till hans jaktmarker. Då gällde det att vara beredd och ha skidorna vallade med trätjära och

en bit stearinljus i fickan för att stryka på om det blev dagsmeja. Vi skidade alltid dalgången upp mellan Ytterberget och Innerberget när vi skulle ut på våra jaktäventyr. Trots det kraftiga motlutet, var här en vacker och lättskidad bit av den långa färdvägen genom skogen. Här nere i dalgången fanns bara björkskog som nu under vinterdagarna var full av snö eller gnistrande rimfrost över böjda grenar. Även om vi ännu var unga pojkar, var vi inte blinda för naturens skönhet. Naturligtvis blev det flera vilopausar under motluten, men det

fanns alltid något vackert att vila ögonen på. Men ingen ekorre. Här i björkskogen hade de inte sina domäner,

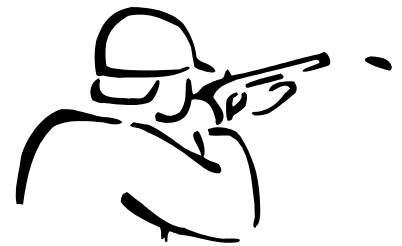
men väl inne i granskogen bortom Innermyran, och dit var det minst en timmes skidande innan vi var framme i den takt vi höll.

När vi nådde fram till den vidsträckta myren, stod solen ännu lågt och stack i ögonen på oss, men vi närmade oss allt mer den snötyngda granskogen på andra sidan myren. Här uppe mötte oss nya sköna syner med långa skuggor av oss själva och de enstaka träden ute på myren i det solbestrålade snölandskapet. Fridolf visste av tidigare jaktutflykter, att inne i den orörda granskogen på andra sidan myren hade

ekorrarna sitt ostörda revir den här vintern. Det hade varit ett ovanligt gott kottår just där.

Vi skidade runt mellan granstammarna en lång stund och såg högar av skalade kottar under nästan varje gran, men inte ett liv. Vi fortsatte i allt vidare svängar tills vi kom till färska spår på snön och under träden. Då hörde vi den första ekorrems varningssmäckande läte, och såg lite snöras från de grenar han hoppade mellan. I det ögonblicket visste jag, att om Fridolf bara kom i rätt läge och siktade rätt, skulle den här dagens jaktutflykt inte vara förgäves.

Fridolf tog bössan från axeln och laddade med en hagelpatron

av passande kaliber. Den kunskapen hade han tidigt förvärvat av fädernet och äldre bröder. Här måste jag göra halt. Jag blev naturligtvis till störande besvär om jag rörde mig nu, och fick lov att hålla mig tyst och stilla där jag stannat. Nu gällde det att smyga, och smyga det gjorde Fridolf bäst ensam. Med ett öga på marken och ett uppe bland de snötyngda grenarna, och bössan skjutklar, smög han fram mellan granstammarna som den siste Mohikanen skulle ha gjort. Efter en stund kom skottet jag väntade på, och Fridolfs illvrål: - Jag fick den, jag fick den!

Skidorna var i vägen för en större krigsdans, men inom en minut var han vid min sida för att visa upp bytet. Han vred och vände på den lille gnagaren och synade den från alla håll. Med en förvärvad vana, började han plocka bort alla blyhagel som satt kvar i pälsen, och sedan fram med kniven. Efter ett par snitt över ekorrhuvudet, började han kränga av skinnet från kraniet, och klämde sedan fast ekorkroppen mellan knäna och krängde av hela skinnet. Den fina pälsen blev på så sätt oskadad och väl skyddad med köttssidan utåt. Fridolf, och varje annan ekorrjägare visste, att hudflängningen måste göras fort och kvickt medan kroppen ännu var varm, för om den fått kallna var det stor risk att skinnet skulle skadas när det flåddes av.

Han tvättade händerna rena i den kalla snön. Termosarna och istersmörgåsarna kom fram, men det blev ingen lång rast. Vi satte oss bekvämt till rätta ovanpå skidorna med rygsäckarna som underlag med ryggarna mot en granstam. Det var en skön pratpaus innan solen började krypa ner under horisonten.

Hemvägen blev lättare, och när vi nådde fram till utförslöpen i skidspåren från morgonen, kände vi oss som en sentida Gustav Vasa.

På kvällen hade Fridolf ytterligare en viktig uppgift, nämligen att spänna upp skinnet på en enkel ram för att torka. Senare under våren när jaktsäsongen var slut, kom skinnuppköparen och synade och värderade efter sitt eget huvud, och ville det sej väl, och uppköparen var på humör, kunde det som mest bli tre kronor för ett fullgott skinn.

Nästa höst när den nya skosäsongen infann sej, satt den här ekorrems skinn på just din pampusch, varför inte?

© Göte Ingelman 2011

Bildmakare: Bo Hansson